

oblasti: zástavba na dřívější zemědělské půdě (s převážně rovnými ulicemi), v zóně na státní, dřívě neobydlené půdě (s křivolakými uličkami) a – poněkud stranou – jsou zchátralé oblasti v historickém centru. Zde je podrobně vyličená problematika života v jednovlivých typech, včetně dopravy, absence služeb, nezdravého prostředí, chybějících škol, předlidenosti či nedostatečného zájmu vlády.

Ve čtvrté kapitole jsou charakterizováni lidé a veskrze život v *'ašwa'ijāt*. Tu pokládám za nejcnější, protože autorka projevila velké úsilí poznat realitu v těchto oblastech zblízka. Popsala psychosociální rysy Egyptřanů, jejich soudržnost při řešení těžkosti, rodinné i příbuzenské prostředí i celkovou pohodu lidí, byť namozve v podminekách bídy. Mezi kladné aspekty patří soběstačnost komunity, dostupnost města, trh s byty aj. K záporným rysům nalezí nedostatečně vzdělání a informovanost, stigmatizace omezeným prostředím, v němž se pohybují, i práce dětí. Vedle ubytovacích podmínek je věnována pozornost též zdravotnické péči, přívodům vody a elektřiny a kanalizaci. Dokumentace byla provedena na příkladě jedné typické rodiny nižší střední třídy. Zvláštní zájem je soustředěn na početnou skupinu *zabballin* (sběrači a třídiči odpadků), kteří mají své nezanedbatelné místo ve společnosti. Vytrídí a zpracují 80 – 90 % odpadků k recyklaci, což vysoce převyšuje i situaci v Evropě. Obyvají hlavně oblast tzv. Města mrtvých, jehož zrod diplomantka detailně popsal, a Mansijāt Násir.

Poslední část se zabývá vyhlídkami na vyřešení sporných otázek kolem *'ašwa'ijāt*. V celku skepticky hodnotí autorka výstavbu nových měst, jako jsou 6. říjen, as-Sádāt, al-⁴Ubur či Burg al-⁴Arab al-Gadida, kde se usadilo pouhých 2,5 % městské populace Egypta. Jsou příliš drahá, postřadají vybudované služby a také v nich chybí komplexní napojení veřejné dopravy. Naději vidí badatelka ve všestranné pomoci rozvojových projektů (např. Světové banky, německo-egyptské spolupráce a jiných, třeba i menších druhů cílené podpory), které se zaměří na zlepšení infrastruktury, zdravotnickou péči, dostupnost ke vzdělání a celkový vzhled neoficiálních oblastí. Naproti tomu nevidí perspektivu v nasilném vystěhování obyvatele do jiných „lepších“ regionů. To se naproti tomu musí podílet na správě městských částí, na které je zvyklé, pokusit se vybudovat ve spolupráci s komunálními orgány další pracovní příležitosti a postupně legalizovat vlastnictví příbytků.

Ze zběžné charakteristiky práce vyplývá, že diplomantka se zhostila své studie se cit. Příběžně a dlouhodobě se při svém pobytu v Egyptě zabývala problematikou *'ašwa'ijāt* a prostudovala veškerou literaturu, kterou měla k dispozici. Zdůrazňuje, že je to první sociologický popis stavu života populace v Káhře (s přihlédnutím k Egyptu jako celku) a jejím obvyklým neoficiálním oblastí. Má všechny naležitosti: česko-anglické resumé, seznam zkratk, dokonaly poznámkový aparát, 7 tabulek a grafů, 2 přehledné mapy Káhiry, kde jsou vyznačeny neoficiální oblasti, 7 barevných fotografií, nepočítaje v to důkladně zpracovanou bibliografii v abecedním pořadí. A na závěr: za 20 let, kdy dělám oponentské posudky z oborů lingvistiky, literatury či historie, si nepamatuji, že by diplomová práce, včetně interpunkce, byla napsána s jedinou marginální, spíše úsměvnou chybou: „ztěžovat si“ (s.49) namísto počátečního s-. Proto doporučuji, aby obsah práce i její grafické provedení bylo hodnoceno stupněm *vyborné*.

V Praze dne 18.6.2011.

PhDr. Karel Keller

oblasti: zástavba na dřívější zemědělské půdě (s převážně rovnými ulicemi), v zóně na státní, v historickém centru. Zde je podrobně vyličená problematika života v jednovlivých typech, včetně dopravy, absence služeb, nezdravého prostředí, chybějících škol, předlidněnosti či nedostatečného zájmu vlády.

Ve čtvrté kapitole jsou charakterizováni lidé a veskrze život v *'ašwa'ijāt*. Tu pokládám za nejcnější, protože autorka projevila velké úsilí poznat realitu v těchto oblastech zblízka. Popsala psychosociální rysy Egyptřanů, jejich soudržnost při řešení těžkostí, rodinné i příbuzenské prostředí i celkovou pohodu lidí, byť namože v podminekách bídy. Mezi kladné aspekty patří soběstačnost komunity, dostupnost města, trh s byty aj. K záporným rysům nalezí nedostatečně vzdělání a informovanost, stigmatizace omezeným prostředím, v němž se pohybují, i práce dětí. Vedle ubytovacích podmínek je věnována pozornost též zdravotnické péči, přívodům vody a elektřiny a kanalizaci. Dokumentace byla provedena na příkladě jedné typické rodiny nižší střední třídy. Zvláštní zájem je soustředěn na početnou skupinu *zabballin* (sběrači a třídiči odpadků), kteří mají své nezanedbatelné místo ve společnosti. Vytrídí a zpracují 80 – 90 % odpadků k recyklaci, což vysoce převyšuje i situaci v Evropě. Obyvají hlavně oblast tzv. Města mrtvých, jehož zrod diplomantka detailně popsal, a Mansijāt Násir.

Poslední část se zabývá vyhlídkami na vyřešení sporných otázek kolem *'ašwa'ijāt*. V celku skepticky hodnotí autorka výstavbu nových měst, jako jsou 6. říjen, as-Sádāt, al-⁴Ubur či Burg al-⁴Arab al-Gadida, kde se usadilo pouhých 2,5 % městské populace Egypta. Jsou příliš drahá, postřadají vybudované služby a také v nich chybí komplexní napojení veřejné dopravy. Naději vidí badatelka ve všestranné pomoci rozvojových projektů (např. Světové banky, německo-egyptské spolupráce a jiných, třeba i menších druhů cílené podpory), které se zaměří na zlepšení infrastruktury, zdravotnickou péči, dostupnost ke vzdělání a celkový vzhled neoficiálních oblastí. Naproti tomu nevidí perspektivu v nasilném vystěhování obyvatelstva do jiných „lepších“ regionů. To se naproti tomu musí podílet na správě městských částí, na které je zvyklé, pokusit se vybudovat ve spolupráci s komunálními orgány další pracovní příležitosti a postupně legalizovat vlastnictví příbytků.

Ze zřejmě charakteristiky práce vyplývá, že diplomantka se zhostila své studie se cit. Příběžně a dlouhodobě se při svém pobytu v Egyptě zabývala problematikou *'ašwa'ijāt* a prostudovala veškerou literaturu, kterou měla k dispozici. Zdůrazňuje, že je to první sociologický popis stavu života populace v Káhře (s přihlédnutím k Egyptu jako celku) a jejím obvyklým neoficiálním oblastí. Má všechny naležitosti: česko-anglické resumé, seznam zkratk, dokonaly poznámkový aparát, 7 tabulek a grafů, 2 přehledné mapy Káhiry, kde jsou vyznačeny neoficiální oblasti, 7 barevných fotografií, nepočítaje v to důkladně zpracovanou bibliografii v abecedním pořadí. A na závěr: za 20 let, kdy dělám oponentské posudky z oborů lingvistiky, literatury či historie, si nepamatuji, že by diplomová práce, včetně interpunkce, byla napsána s jedinou marginální, spíše úsměvnou chybou: „ztěžovat si“ (s.49) namísto počátečního s-. Proto doporučuji, aby obsah práce i její grafické provedení bylo hodnoceno stupněm *vyborné*.

V Praze dne 18.6.2011.

PhDr. Karel Keller